

2019-08-16

TJÄNSTESKRIVELSE
Dnr SOCN 2019/169

Socialnämnden

Psykisk ohälsa – identifierade problemområden i redovisning av personliga ombud 2018

Politikerinitiativ den 25 april av Brita Ström, Miljöpartiet.

Förslag till beslut

Socialnämnden bifaller delar av förslaget i politikerinitiativet och ger social- och äldredirektören i uppdrag att initiera en kartläggning av hemlöshet.

Nämnden noterar att det redan pågår ett arbete som uppfyller övriga delar av förslaget i politikerinitiativet.

Politikerinitiativet är med detta färdigbehandlat.

Sammanfattning av ärendet

Miljöpartiet föreslår att en fördjupad uppföljning bör utföras inom alla de problemområden som framkommer i skrivelsen till Länsstyrelsen gällande redovisning av personliga ombud 2018. Problemområden som nämns i rapporten gällande personer med psykisk ohälsa är fattigdom, stuprör i kommunen, hemlöshet och brister i psykiatrisk vård och samordning av samordnade individuella planer (SIP).

Omsorgsenheten ser ett behov av att utveckla arbetet med hemlösa personer och ett första steg i detta arbete borde vara att kartlägga målgruppen tillsammans med berörda enheter och nämnder. När det gäller övriga problemområden bedömer omsorgsenheten att det redan pågår ett kontinuerligt samverkans- och förbättringsarbete.

Förslagen i politikerinitiativet

En fördjupad uppföljning bör utföras inom alla de problemområden som framkommer i skrivelsen till Länsstyrelsen - Redovisning 2018 -*Statsbidrag till kommuner som bedriver verksamhet med personliga ombud 2018-11-12.*

Enhetens utredning och bedömning

Fattigdom och ekonomiska problem

Miljöpartiet föreslår att en fördjupad uppföljning bör utföras inom alla de problemområden som framkommer i skrivelsen till Länsstyrelsen gällande redovisningen för personliga ombud. Problemområden som nämns i rapporten gällande personer med psykisk ohälsa är fattigdom, stuprör i kommunen, hemlöshet och brister i psykiatrisk vård och sip-samordning.

Fattigdom lyfts som ett stort problem för personer med psykisk ohälsa. Det är både försäkringskassan och kommunen som är viktiga huvudmän när det gäller ekonomiskt stöd för personer med psykisk ohälsa. När det gäller ekonomiskt bistånd är det arbets- och företagsnämnden i Nacka kommun som ansvarar för frågan. För att förhindra att personer med behov av stöd från både socialnämnden och arbets- och företagsnämnden hamnar mellan stolarna har omsorgsenheten tagit initiativ till samverkan i form av möten en till två gånger per termin. Under mötena har gemensamma rutiner arbetats fram gällande informationsöverföring, gemensamma besök och sekretessmedgivande.

I politikerinitiativet lyfts att den ökade digitaliseringen av kommunens tjänster medför att fler ”svaga grupper” söker stöd hos personliga ombud. I kontakt med arbets- och företagsnämnden framkommer att arbetet för att underlätta den digitala ansökningsprocessen pågår. Efter utvärdering har man återinfört fasta telefontider och fasta handläggare. Enheten ser över möjligheten förenkla ansökningsprocessen för återkommande kunder till exempel genom förifyllda uppgifter. Personer som ansöker om ekonomiskt bistånd för första gången kommer att erbjudas ett hembesök från och med hösten.

Stuprör

Med stuprören som lyfts i rapporten menas bland annat kommunens mottagningsgrupp som enligt de personliga ombuden gör att det tar längre tid för personer att få stöd. Mottagningsgruppens funktion utvärderades under vintern 2018/2019. Utifrån utvärderingens resultat fattades ett beslut om att ärenden gällande vuxna med missbruksproblem och psykisk funktionsnedsättning från och med april 2019 flyttas tillbaka till omsorgsenheten där ordinarie socialsekreterare handlägger ärendet.

Psykiatrisk vård och SIP-möten

Samverkan mellan kommun och vårdaktörer inom psykiatrin är viktig när det gäller personer med psykisk ohälsa. Samverkan är reglerad både på lokal nivå och utifrån lagstiftning när det gäller samverkan vid utskrivning från slutna hälso- och sjukvård inom regionen (LUS) till kommunen.

På lokal nivå i Nacka finns det forum för samverkan sedan tidigare. Det finns både tjänstemannaforum och chefsforum där tjänstemän och ledningsfunktioner från kommun och psykiatrisk vård och beroendevård träffas. En gemensam handlingsplan har gjorts för att lyfta gemensamma utvecklingsfrågor. Handlingsplanen innehåller gemensamma utvecklingsområden så som avvikelser, fortsatt arbete med samordnade individuella planer (SIP) och att nå ut till unga vuxna i tid.

SIP-samordning är ett fortsatt utvecklingsområde både för socialnämnden och för aktörer inom psykiatrin. En utbildningsinsats gjordes under 2018 men SIP nämns även fortsättningsvis som ett prioriterat område i handlingsplanen mellan kommun och region. WeMind, som är den aktör inom öppen psykiatrisk vård som har flest patienter från Nacka kommun, har anställt en ytterligare kurator för att kunna planera och delta i SIP-möten. Omsorgsenheten arbetar även med att ta fram rutiner för att kunna ha SIP-videomöten med psykiatriska enheter som ligger i olika delar av länet.

Hemlöshet

Bostadsbrist är ett känt problem inom hela Stockholms län och samtidigt ett stort problem för målgrupper inom omsorgsenhetens ansvarsområde. Det finns dock inga bestämmelser i Socialtjänstlagen som ger bostadslösa en allmän rätt till att få en bostad av socialtjänsten. När det gäller hemlöshet har omsorgsenheten under våren gjort en inventering av personer som har varit placerade på grund av beroendeproblematik. Merparten av dem har psykiatrisk problematik kombinerat med missbruksproblem. Socialsekreterarna bedömer att bostadslöshet är ett stort problem för merparten och att egen bostad är en de viktigaste insatserna utöver behandling.

Omsorgsenheten beviljar idag sociala kontrakt enligt socialnämndens riktlinjer. Det pågår även ett vräkningsförebyggande arbete med personer som riskerar att bli vräkta. Det bedrivs därmed ett arbete kring frågan gällande hemlöshet men det finns även utvecklingsarbete att genomföra. Som ett första steg i detta utvecklingsarbete ser enheten ett behov av att tillsammans med andra berörda enheter och nämnder initiera en kartläggning av hemlöshet. Socialstyrelsen genomför en kartläggning av antalet personer med hemlöshet vart 6:e år. Den senaste kartläggningen genomfördes 2017.

Förslagets ekonomiska konsekvenser

Förslaget har inga ekonomiska konsekvenser för socialnämnden

Konsekvenser för barn

Att utveckla socialnämndens arbete mot hemlöshet och övriga problemområden generellt kan ge ökad trygghet och bättre levnadsförhållanden för barn i Nacka.

Handlingar i ärendet

1. Politikerinitiativ (MP)

Elisabeth Axelsson
Enhetschef
Omsorgsenheten

Eini Ruottinen
Kvalitetsutvecklare
Omsorgsenheten